

PERIODEPLANNING

Naam student:		Contactpersoon opleidingsinstelling	
Opleidingsonderdeel:		Pedagoog /coach:	@pxl.be
School:	/	Vakdidacticus:	@pxl.be
Leervak:	Muzische vorming	Contactgegevens stagementor	
Klas (+ aantal lln.):	/	naam:	
Finaliteit/ richting:	/	e-mailadres:	
Periodethema:	Ado Hamelryck- Muziek	telefoon:	

Beginsituatie

/

Situering in leerplan

Eindtermen:

Muzische vorming -Muziek

2.1 De leerlingen kunnen muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen uit de geluidsomgeving met aandacht voor enkele kenmerken van de muziek:

- klankeigenschap
- functie/gebruikssituatie.

2.2 De leerlingen kunnen improviseren en experimenteren, klankbronnen en muziekinstrumenten uittesten op hun klankwaarde en in een muzikaal (samen)spel daarvan gebruik maken.

2.4°

De leerlingen kunnen genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen.

Lesdoelen (genummerd)

Cognitief

CV1: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat bodypercussie is.

CV2: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen hoe Ado Hamelryck te werk ging bij het maken van zijn werken.

Psychomotorisch

PV1: De leerlingen kunnen een percussiecompositie van 4 keer 8 tellen creëren aan de hand van bodypercussie.

PV2: de leerlingen kunnen een percussiecompositie van 4 keer 8 tellen creëren en daarbij passende muziekinstrumenten integreren.

Affectief (attitudinaal)

AV1: De leerlingen zijn bereid om hun percussiecompositie te delen met de klas door hun stukje te spelen.
AV2: De leerlingen zijn bereid om aandachtig te luisteren naar elkaars percussiecompositie en elkaar te voorzien van feedback.

Werkvorm(en) & leermiddelen

Werkvormen

- Experiment
- Groepswerk

Leermiddelen:

- Muziekinstrumenten
- Powerpoint presentatie

Differentiatie**Drie moeilijkheidsgraden:**

- + De leerlingen ontdekken body percussie in de herhaling van Ado Hamelryck zijn werken, klasikaal of in groepjes per 3 à 4 leerlingen.
- ++ De leerlingen ontdekken body percussie in de herhaling in de werken van Ado Hamelryck in groepjes per 3 à 4 leerlingen. Elk groepje krijgt een werk en maakt zijn eigen stukje met behulp van body percussie en slagsinstrument de trommel.
- +++ De leerlingen worden in groepjes van 3 à 4 leerlingen verdeeld en maken hun eigen stukje muziek geïnspireerd door de herhaling in Ado Hamelryck zijn werken met slaginstrumenten zoals de trommel, xylofoon, triangel,... en bodypercussie.

Evaluatie**Evaluatie aan de hand van deze rubriek:**

Criteria	Uitstekend (4)	Goed (3)	Voldoende (2)	Onvoldoende (1)
Componeren met Body Percussie	De leerling heeft een origineel en ritmisch complex stukje gecomponeerd met bodypercussie. Alle gebruikte slagen zijn goed doordacht en gevarieerd.	De leerling heeft een goed ritmisch stuk gecomponeerd met bodypercussie. Er is variatie in de gebruikte slagen.	Het stukje is ritmisch en bevat enkele verschillende slagen, maar mist variatie of complexiteit.	Het stukje bevat weinig variatie in slagen en is eenvoudig.
Variatie in Slagen op Benen, Handen en Voeten	De leerling heeft verschillende slagen op benen, handen en voeten gebruikt die perfect passen in het geheel van het stuk.	De leerling heeft verschillende slagen gebruikt op benen, handen en voeten, maar deze zijn niet altijd even goed geïntegreerd.	De leerling heeft enkele slagen gebruikt maar niet met de voeten, benen en handen.	De leerling heeft weinig variatie in slagen gebruikt of heeft slechts één/twee type slag toegepast.
Herhaling in het Stuk (inspiratie Ado Hamelryck)	De leerling heeft op een creatieve manier herhaling verwerkt die goed past bij het stuk en is duidelijk geïnspireerd door het werk van Ado Hamelryck. En kan dit verwoorden.	Er is herhaling aanwezig, geïnspireerd door Ado Hamelryck, maar de uitvoering is iets minder origineel of duidelijker te verbinden met de stijl. De uitleg tussen het stuk in de herhaling is niet zo duidelijk.	Herhaling is aanwezig, maar is niet sterk geïnspireerd door Ado Hamelryck of komt minder goed uit de verf. De leerling vindt het moeilijk om de link te leggen tussen het stuk en de herhaling in het werk.	Er is geen of nauwelijks herhaling in het stuk, of de herhaling is niet geïnspireerd door Ado Hamelryck zijn werk.
Combinatie van een Muziekinstrument	De leerling heeft het muziekinstrument perfect geïntegreerd in het stuk en het ondersteunt de bodypercussie in harmonie.	Het muziekinstrument is goed geïntegreerd, maar het ondersteunt het stuk van de bodypercussie niet zo goed. Het vormd niet zo een mooi geheel.	Het muziekinstrument is aanwezig, maar de combinatie met bodypercussie voelt niet volledig harmonieus of goed geïntegreerd. Er niet zo een mooie afwisseling.	Het muziekinstrument is nauwelijks of niet goed geïntegreerd in het stuk.
Positieve en Verbeterpunten Geven aan Elkaar	De leerling geeft duidelijke, opbouwende feedback met specifieke voorbeelden en biedt zowel een positief punt als een verbeterpunt.	De leerling biedt een positief punt en een verbeterpunt, maar de feedback is soms algemeen of minder specifiek.	De leerling geeft een positief punt maar geen verbeterpunt.	De leerling heeft moeite met het geven een compliment en een verbeterpunt.

1.1.1 Toelichting op de Scores:

- **Uitstekend (4):** Het werk voldoet op een uitstekende manier aan het criterium, waarbij de leerling de vaardigheid en het concept volledig beheerst en weet toe te passen op een creatieve, complexe manier.
- **Goed (3):** Het werk is goed uitgevoerd, maar er is ruimte voor verbetering. De leerling heeft het concept goed begrepen, maar mist hier en daar de verfijning of variatie die het werk naar een hoger niveau zou tillen.
- **Voldoende (2):** Het werk voldoet aan de basisvereisten van het criterium, maar mist vaak creativiteit, variatie of diepgang. Het werk is functioneel, maar zou verder ontwikkeld moeten worden.
- **Onvoldoende (1):** Het werk voldoet niet aan de basiseisen van het criterium. Er zijn significante hiaten in de uitvoering en/of de leerling heeft het concept niet goed begrepen of toegepast.

Geraadpleegde literatuur

Ado Hamelryck. (z.d.). <https://www.adohamelryck.be/>

Música de colors. (2022, 7 mei). Bella Ciao! Body Percussion Game | Music class | Rhythm playAlong | This is fun! [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=CWxYNgSfWOg>

Stichting SWKGroep. (2019, 27 juni). Bodypercussie - leukekinderactiviteiten.nl. Leukekinderactiviteiten.nl. <https://www.leukekinderactiviteiten.nl/activiteit/kunst-en-expressie/bodypercussie/>

LESUITWERKING LES 1			Datum + lesuur:
Nummer lesdoel	Tijdstip	Activiteit leraar Activiteit leerling LKR: vragen, bijvragen leraar LL: mogelijke antwoorden of reacties leerling	
Aanknopingsfase			
	8:30	Kunstbeschouwing: LKR: De leerkracht toont enkele werken van Ado Hamelryck en stelt vragen om de leerlingen te stimuleren na te denken en hun gevoelens te verwoorden. Mogelijke vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Wat voor sfeer geeft dit werk jou? • Kan je iets herkennen in het werk? • Is er iets dat steeds terugkeert in het werk? • Geeft dit werk jou een bepaald gevoel? • Hoe zou dit kunstwerk klinken? LLN: De leerlingen delen hun antwoorden en luisteren naar elkaar.	
Uitvoeringsfase			
met aandacht voor verwervings- en verwerkingsfase			
		LKR: De leerkracht introduceert Ado Hamelryck door informatie te geven over zijn leven, zowel als mens en als kunstenaar. <ul style="list-style-type: none"> • Geboren op 2 november 1941 in Halle; overleden op 5 oktober 2024 in Genk • Studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten in Brussel en het Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen. • Bekend om zijn zoektocht naar "alle kleuren zwart" • Zijn werk kenmerkt zich door repetitieve, ritmische en meditatieve handelingen • Zijn werk is opgenomen in collecties van onder andere het M HKA in Antwerpen, de Provincie Limburg en de Vlaamse Gemeenschap. • Werd "The Man in Black" genoemd vanwege zijn toewijding aan de kleur zwart in zijn kunstwerken. • Noemde al zijn werken 'tekening' omdat hij altijd op dezelfde manier tewerk ging. Hij creëerde een werk en vervolgens ging hij alles inkleuren in potlood zijn favoriete medium.	

CV2	<ul style="list-style-type: none"> • Repetitie was voor hem heel belangrijk in zijn werken, hij focuste zich dan ook eerder op de handeling van het creëren dan op het fenomeen wat er op zijn blad stond. In de video : https://www.youtube.com/watch?v=5lrmwdS8QBKQ&t=139s van 2:19-4:20 legt hij hiermee de link met zijn schriftuur. <p>Tonen van de video: https://www.youtube.com/watch?v=5lrmwdS8QBKQ&t=139s 2:19-4:20</p> <p>LKR: Leekracht verduidelijkt het belang van herhaling in ado hamelryck zijn werken, door middel van vorige video.</p> <p>- Ado Hamelryck herhaalde constant dezelfde beweging om zijn werk te creëren. Door zich eerder te focussen op deze beweging en herhaling werkte dit voor hem als een soort meditatie. In de video kan je ook opmerken dat hij altijd in stilte werkte. Voor hem was dit ongelofelijk rustgevend en kwam hij in een flow terecht.</p> <p>Connectie met muziek:</p> <p>LKR: De leekracht legt de connectie met herhaling in muziek;</p> <p>LKR: Observatie van herhaling in werken van Ado Hamelryck</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Toon enkele werken van Ado Hamelryck. 2) Vraag de leerlingen om te observeren en te benoemen waar ze herhaling zien (bijvoorbeeld in vormen, kleuren, patronen). 3) Bespreek kort: Hoe voelt het om naar deze werken te kijken? Rustgevend, hypnotiserend, chaotisch? <p>LKR: Herhaling in muziek ontdekken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Laat de leerlingen luisteren naar korte muziekfragmenten waarin herhaling een belangrijke rol speelt. 2) Voorbeelden: minimal music (Philip Glass, Steve Reich), elektronische muziek (techno, house), klassieke muziek (Vivaldi's <i>Vier Seizoenen</i>). 3) Vraag hen te letten op welke elementen worden herhaald (ritme, melodie, akkoorden, structuren). 4) Bespreek: Hoe voelt het om naar deze muziek te luisteren? Rustgevend, meeslepend, vervreemdend? <p>LLN: Leerlingen geven antwoord.</p> <p>LKR: Experiment 1: Muziek vertalen naar beeld</p>
8:50	

		<ul style="list-style-type: none"> • Speel een repetitief muziekstuk af en laat de leerlingen met pollood of stift patronen tekenen die passen bij het ritme en de herhaling van de muziek <p>LLN: Leerlingen voeren het experiment uit.</p> <p>Experiment 2: Beeld vertalen naar geluid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laat een werk van Hamelryck zien en vraag de leerlingen om gezamenlijk een ritmisch patroon te tikken op de tafel met hun vingers. <p>LLN: Leerlingen voeren het experiment uit.</p> <p>LKR: Leekracht verduidelijkt de opdracht van vandaag, namelijk het maken van een kort compositiestukje door middel van bodypercussie en muziekinstrumenten gebaseerd op de herhaling van Ado Hamelryck zijn werken. Voordat ze beginnen, introduceer enkele basisgeluiden die ze kunnen gebruiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handen op de borst tikken (zachte klank) • In de handen klappen (heldere klank) • Op de benen slaan (donkere klank) • Met de voeten stampen (diepe klank) • Vingers knippen (subtiële klank) <p>LKR: Klassikaal leuk oefenmoment via dit youtube filmpje om klasikaal eens te kunnen oefenen van van de verschillende klanken: https://www.youtube.com/watch?v=CMwXYNgSiWQ</p> <p>LKR: leekracht verdeeld de klas in groepjes van 3 à 4 leerlingen (kan ook per twee) Elk groepje krijgt een kunstwerk van Ado Hamelryck. Ieder groepje kijkt goed naar de herhaling die in deze werken verstopt zitten en maakt op basis hiervan een stukje met bodypercussie.</p> <p>Leekracht gaat rond en vraagt aan de leerlingen waar de herhaling in het werk zit en welke slag/ klank ze hieraan gaan koppelen.</p> <p>LLN: Werk in groepjes en laat elke groep een korte bodypercussie-reeks maken gebaseerd op zijn kunstwerk van 4 keer 8 tellen.</p> <p>Leekracht gaat rond en begeleidt waar nodig.</p>
CV1	9:00	
PV1	9:10	

	9:30	<p>Toonmoment: ieder groepje presenteerd hun stukje dat ze hebben gecomponeerd.</p> <p>LKR: Leerkracht vraagt aan de klas waar de herhaling in hun stukje ziet en of ze dit kunnen herkennen in het werk van Ado Hamelnyck.</p> <p>Leerlingen geven antwoord.</p> <p>LKR: Leerkracht vraagt aan de klas om een complimentje en een verbeterpuntje te geven aan de groep.</p> <p>Leerlingen geven feedback aan elkaar.</p> <p>LKR: Leerkracht vraagt aan het groepje dat de presentatie heeft gedaan waar ze hun inspiratie van de herhaling hebben gevonden in het werk van Ado Hamelnyck</p> <p>Leerlingen geven antwoord.</p> <p>LKR: voor de volgende stap gaan we het een beetje moeilijker maken, ieder groepje mag nu een muziekinstrument toevoegen aan hun bestaande 4 keer 8 tellen. Dit kunnen ze doen door bijvoorbeeld een slag weg te laten en hierbij het muziekinstrument toe te voegen.</p> <p>Leerlingen oefenen hun stukje samen met het muziekinstrument.</p> <p>Leerkracht gaat rond en begeleid waar nodig.</p> <p>LKR: Nu is het tijd om het laatste toonmoment te tonen aan de klas. Let goed op want straks ga ik vragen om een complimentje en een werkpunt te geven aan je klasgenoten.</p> <p>Leerlingen tonen hun stukje dat ze gecomponeerd hebben samen met het muziekinstrument.</p> <p>Leerkracht vraagt aan de klas voor een complimentje en een werkpunt te voorzien.</p> <p>Leerlingen voorzien elkaar van feedback.</p>
PV2		
AV1	9:50	
AV2		
Afrondingsfase		
	10:00	<p>Refectie:</p> <p>LKR: De leerkracht stelt verschillende vragen aan de leerlingen over het proces en de opdracht:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Wat hebben ze ontdekt over herhaling in kunst en muziek? • Hoe voelde het om een visueel patroon in geluid om te zetten? • Wat vond jij van bodypercussie? • Kan jij herhaling in de werken van Ado Hamelryck herkennen?
--	--	---

Lesschema

Fase 1: Introductie & Inspiratie (20 min)

- **LKR vertelt over Ado Hamelryck:**
  - Geboorte, achtergrond, stijl en visie op herhaling en stilte.
  - Laat fragment zien uit de video: [YouTube-video 2:19-4:20](#).
  - Bespreek hoe herhaling voor hem een vorm van meditatie was.
- **Connectie met muziek:**
  - Laat leerlingen luisteren naar muziekfragmenten (bv. Philip Glass, techno, Vivaldi).
  - Bespreek: Welke elementen worden herhaald? Hoe voelt dat?

Fase 2: Observatie & Eerste Experimenten (10 min)

- **Kijken naar werken van Hamelryck (toon beelden):**
  - LLN benoemen herhalingen (vorm, patroon, kleur).
  - Bespreek gevoelens: rustgevend, saai, hypnotisch?
- **Experiment 1: Muziek naar beeld:**
  - Speel repetitieve muziek af, LLN tekenen ritmes met potlood/stift.
- **Experiment 2: Beeld naar geluid:**
  - Laat kunstwerk zien → LLN tikken gezamenlijk een ritmisch patroon.

Fase 3: Inleiding tot Bodypercussie (10 min)

- LKR introduceert bodypercussie-klanken:
  - Handen op borst, klappen, benen, voeten stampen, vingers knippen.
- Klassikale oefening: [Bodypercussie YouTube-video](#)

Fase 4: Creatie 1 - Compositie met Bodypercussie (20 min)

- Groepjes van 2-4 LLN: Elke groep krijgt een kunstwerk van Ado Hamelryck.
- Opdracht: Maak een bodypercussiecompositie van 4 x 8 tellen op basis van herhaling in het werk.
- LKR begeleidt en stelt vragen over keuzes (herhaling ↔ klank).

Fase 5: Toonmoment & Feedbackronde 1 (15 min)

- Groepjes tonen hun bodypercussiestukje.
- Klas observeert:
  - Waar zie je herhaling?
  - Herken je iets van het kunstwerk?
  - Geef een compliment en een werkpunt.
- Groepje vertelt waar hun inspiratie vandaan kwam.

Fase 6: Creatie 2 – Toevoegen van Muziekinstrument (10 min)

- Elk groepje voegt een muziekinstrument toe aan hun stukje:
  - Vervang een slag of voeg subtiel instrument toe aan het ritme.
- LLN oefenen hun nieuw arrangement.

- LKR ondersteunt waar nodig.

Fase 7: Toonmoment & Feedbackronde 2 (10 min)

- Finale presentatie met muziekinstrument.
- Feedbackronde:
  - Compliment + werkpunt per groep.
  - Wat werkte goed? Wat kon sterker?

Fase 8: Reflectie & Afronding (5 min)

- Klassikaal gesprek met vragen:
  - Wat heb je geleerd over herhaling in kunst/muziek?
  - Hoe voelde het om beeld → geluid te vertalen?
  - Wat vond je van bodypercussie?
  - Zou je het nog eens willen doen?